

Капцов Іван Іванович

**Завідувач,
заслужений професор
кафедри експлуатації газових
і теплових систем
ХНУМГ ім. О. М. Бекетова**

**Доктор технічних наук,
академік Української
нафтогазової академії**

Провідний фахівець у сфері магістрального транспортування газу. Найкращий винахідник Мінгазпрому. Заслужений робітник промисловості України. Почесний робітник ДК «Укргазвидобування». Відмінник праці ДК «Укргазвидобування».

Народився 1 липня 1940 р. в с. Лазоревка Волгоградської області (Росія). У 1965 р. закінчив Московський інститут нафтохімічної та газової промисловості (МІНГП) ім. акад. І. М. Губкіна за спеціальністю «Проектування та експлуатація газонафтопроводів, газонафтоосховищ і нафтобаз». З 1966 р. працював інженером, а надалі — старшим інженером Українського НДІ природних газів (УкрНДІгаз) Міністерства газової промисловості (м. Харків).

Протягом 1968–1971 рр. був аспірантом у МІНГП ім. акад. І. М. Губкіна, де захистив кандидатську дисертацію.

З 1971 р. по 1991 р. обіймав посаду старшого наукового співробітника, завідувача лабораторії, завідувача відділу технології підвищення ефективності роботи магістральних газопроводів УкрНДІгазу ВО «Укргазпром».

У 1990 р. захистив докторську дисертацію на тему «Підвищення ефективності роботи магістральних газопроводів».

З 1994 р. працював завідувачем відділу транспортування газу УкрНДІгазу філіалу ДК «Укргазвидобування» НАК «Нафтогаз України». Брав безпосередню участь у введенні в експлуатацію та забезпеченні подальшого функціонування таких газопроводів, як «Союз», «Уренгой — Помари — Ужгород», «Братство», «Мінськ — Івацевичі — Долина», «Шебелинка — Диканька — Київ» тощо.

І. І. Капцов — автор 20 патентів на винаходи; більше ніж 15 авторських свідоцтв і патентів упроваджено в Україні, країнах колишнього СРСР і за кордоном. Є автором 5 монографій, понад 120 наукових праць і навчальних посібників, присвячених

транспортуванню газу, діагностиці лінійної частини магістральних газопроводів, герметичності технологічного обладнання, ресурсоенергоєфективності.

Уперше розробив і впровадив енергозберігаючу технологію та комплекс обладнання безвогневого методу підключення відводів і технологічних ліній у діючі газопроводи під високим тиском без втручання газу в атмосферу. Застосування цих розробок надало можливість газифікувати 110 населених пунктів і промислових підприємств в Україні, 120 об'єктів у республіках колишнього СРСР та зекономити 70 млрд м³ газу. Під його керівництвом створено школу з розроблення та впровадження високоефективних технологій і установок з очищення внутрішньої порожнини діючих газопроводів великих діаметрів («Ураган», ГДУ-1220, ГДУ-1420, «Турбоочиститель»), які забезпечують підвищення гідравлічної ефективності газу на компресорних станціях на 10–12 %.

Розробки І. І. Капцова демонструвалися на ВДНГ СРСР, ВДНГ УРСР, міжнародних виставках «Нафтогаз-87», «Нафтогаз-89» в містах Рієка (Югославія), Барселона (Іспанія), Пекін (КНР) та відзначені 9 срібними і 5 бронзовими медалями, а також дипломами.

Заснував кафедру експлуатації газових і теплових систем (ЕГТС) ХНУМГ ім. О. М. Бекетова. З 1993 р. дотепер — заслужений професор, завідувач цієї кафедри. У 2002 р. йому присвоєно вчене звання професора кафедри. Тематика НДР колективу кафедри ЕГТС охоплює широкий спектр проблем муніципальної енергетики, теплогазопостачання та інших сфер комунального господарства. Наукові дослідження проводяться у співпраці з Інститутом проблем машинобудування НАН України, ВАТ «Харківміськгаз», Інститутом транспорту газу, Промисловою компанією «Укркондиціонер», НВП «Інсолар».

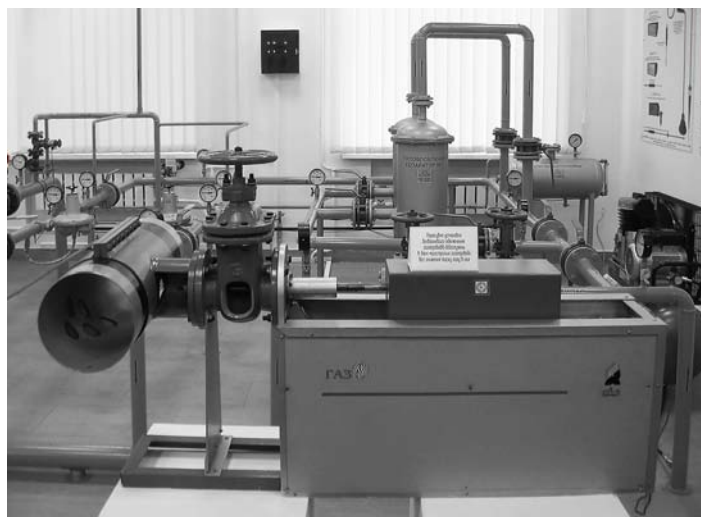
Гарант освітньої програми з підготовки фахівців за спеціальністю 185 «Нафтогазова інженерія та технології» галузі знань 18 «Виробництво та технології», розробник проекту навчальної лабораторії, спеціалізованої аудиторії для нової спеціальності «Нафтогазова інженерія та технології».

Є членом двох спеціалізованих вчених рад із захисту докторських і кандидатських дисертацій, членом секції «Нафта і газ» Комітету з присудження Державної премії України в галузі науки і техніки. Підготував 4 кандидати технічних наук.

Нагороджений орденом «Знак Пошани», почесними грамотами і відзнаками.

Газодинамічна установка для очищення внутрішньої порожнини газопроводів

Пересувна установка безвогневого підключення відводів у діючі газопроводи